

فرهنگسرای ابن سینا برپا کرد
فرزند نوآور و کارآفرین

فرهنگسرای ابن سینا با همکاری مؤسسه مطالعات نوآوری و فن آوری ایران، نخستین همایش «فرزند نوآور و کارآفرین» را برگزار کرد. به گزارش خبرنگار همشهری محله، در این همایش علاقه‌مندان با دانش‌TRIZ و سیستم آموزش کودکان و نوجوانان از طریق بازی‌های تفکر خلاق برای معرفی ابزارها و

تکنیک‌های نوین خلاقیت و نوآوری مبتنی بر به کارگیری ابزارهای شناختی انسان یعنی حواس، تصور، تخیل، تفکر، تعقل و تکلم آشنا شدند. معرفی سیستم بازی‌های تفکر خلاق کودکان و نوجوانان برای مدیران و معلمان و مربیان واحدهای آموزش والدین از بخش‌های دیگر برنامه بود.

آغاز ساخت‌وساز

در سال ۱۳۱۵، رضاخان، علی‌اکبر داور را که در آن زمان وزیر بود، به آستان قدس رضوی فرستاد تا زمین‌های خوردین را از وقف در بیاورد و به جایش زمین‌ها سرخس و فریمان را وقف آستان کند. این‌طوری بود که در آن سال باغ خوردین به اصطلاح «خالصه» شد، بعد از این کار، این باغ تغییر چندانی نکرد و به همان ترتیب سابق ماند. اما بعد از گذشت چند سال، کم‌کم بخش‌های مختلفش به چشم مهاجران آمد و ساخت‌وسازهای بی‌پایان شروع شد. از سال ۱۳۱۵ تا ۱۳۳۰، تهران آنقدر زمین بابر برای زندگی داشت که اگر کسی کلاهش هم در حوالی پلاک ۷۴ می‌افتد بر نمی‌گشت آن را بر دارد. اما از سال ۱۳۳۰ به بعد شست مردم خبردار شد که زمین‌های این قسمت از شهر با آن خاک دامن گیرش بیشتر از طلای ناب باشد، کمتر نیست. حتی درباره گیشا هم که پر از تپه‌های غیرقابل عبور و سنگلاخ بود، این حکم صدق می‌کرد. به هر حال از آن زمان بود که به فکر فروش این زمین‌ها و آبادی منطقه گیشا افتادند. از میان آنها ۲ نفر بودند که کارشان را بهتر از همه بلد بودند؛ دو آدم زرنگ و موقعیت‌شناس که سنگ بنای گیشا امروزی را در سال‌های ۳۵ تا ۳۰ گذاشتند.

گیشا چگونه گیشا شد؟

فکر آبادانی گیشا، حوالی سال ۱۳۳۰ به فکر کی‌نژاد و شاپوریان رسید. آنها هم این فکر را دست‌کم نگرفتند و در سال ۱۳۳۴، شرکتی با عنوان «کی‌شا» که از ۲ حرف اول نام فامیلی‌هایشان گرفته بودند. تأسیس کردند با تأسیس کی‌شا در زمان کوتاهی تپه‌های گیشا حال و هوای دیگری گرفتند و کم‌کم زمزمه‌آبادی این تپه‌ها از گوشه و کنار به گوش رسید. می‌گویند تمام خیابان‌های کشی‌ها و تقسیم‌بندی زمین‌های این منطقه کار همین دونفر است. کی‌نژاد و شاپوریان از سال ۱۳۳۴، بخشی از زمین‌ها را تقسیم کردند و فروختند. در برخی از مناطق دیگر هم شروع به ساخت‌وساز کردند. کم‌کم پای مردم به این محله باز شد. البته مشکل این بود که منطقه هنوز آب نداشت و آبش را از شهر آرا تأمین می‌کردند. به همین دلیل، در آن دوره بیشتر در قسمت جنوبی (جنوب کانال گیشا) خانه ساختند. غیر از این ساخت‌وسازهای

اندک، همه منطقه را به قطعه‌های ۲۸۰ و ۳۰۰متری تقسیم کردند. در این سال‌ها گیشا روزگار خوشی را می‌گذراند. تپه‌های خشک و بی‌علفی که تا آن وقت جز تعدادی موتورسوار، کسی در آن رفت و آمد نمی‌کرد، بعد از ساخت‌وسازها رنگ بوی خاصی گرفت.

نخستین ساکنان محله

گیشا در این روزها محله آرام برای زندگی آدم‌هایی بود که در مقایسه با محله‌های دیگر یکدست‌تر بودند؛ یعنی فرهنگ و طبقه اجتماعی و مالی‌شان نزدیک به هم بود. اولین ساکنان گیشا که بعد از ساخت‌وسازهای شرکت کی‌شا به این محله آمدند، بیشتر کارمندان دولت، دانشگاه رفته‌ها و طبقه خانواده متوسط بودند. که نه پول چندانی داشتند و نه حاضر بودند در محله‌های پایین و حومه زندگی کنند. این خانواده‌ها کم‌کم در گیشا جمع شدند؛ محله پایتاش را خوب گذاشته بودند و از طرفی هر کسی هم واردش نمی‌شد. اهالی گیشا روزگار خوشی را می‌گذراندند؛ به‌ویژه در دهه ۴۰ که ساخت‌وساز در گیشا رشد پیدا کرد و در محله امکانات تفریحی بیشتری ساخته شد.

محله‌ای با مرزهای مشخص

گیشا امروز محله‌ای آرام و مدرن است و جمعیت زیادی از مردم تهران را در خود جا داده است. بزرگراه‌هایی که چهار مرز گیشا هستند، محدوده گیشا را به روشنی از محله‌های دیگر جدا می‌کنند. در بیشتر نقاط تهران، نزدیکی محله‌ها به هم دیگر و مرزهای مشترکی که ممکن است یک خیابان باشد. مردم را درباره محدوده جغرافیایی محله هاشان به اشتباه می‌اندازد، اما گیشایی‌ها مرز و محدوده محله‌شان را خوب می‌شناسند. بعد از انقلاب، قیمت زمین‌های منطقه بیشتر شد، چون خیابان کشی‌ها مرتب شده بود و همه ملک‌های حاشیه خیابان اصلی گیشا، کوی نصر، تبدیل به منطقه تجاری شدند. گیشا در این ۵۰ سال گذشته از زمان ساخت اولین خانه تا بهسازی همه ساختمان‌های منطقه، تغییر چندانی نکرده است و هنوز خیلی از همان ساکنان قدیمی که یک روز برای آبادی این منطقه تلاش می‌کردند، در آن زندگی می‌کنند؛ این محله امروز جزو منطقه‌های مدرن تهران محسوب می‌شود و عصرها محل رفت و آمد و گشت و گذار خیلی از تهرانی‌هاست.

مهم‌ترین تحولات محله گیشا

- ۱۳۰۸ «میرزا حسن مستوفی الملک»، باغ خوردین را که محله گیشا بخشی از آن بود، را وقف کرد.
- ۱۳۱۵ علی‌اکبر داور (وزیر عدلیه رضاخان) باغ خوردین را از وقف در آورد.
- ۱۳۳۰ «شاپوریان» و «کی‌نژاد» شرکت «کی‌شا» را تأسیس کردند.
- ۱۳۳۴ شرکت «کی‌شا» فعالیتش را آغاز و در چند جا شروع به ساختن خانه کرد.
- ۱۳۴۷ بزرگراه چمران (پارک وی) در شرق گیشا کشیده شد.
- ۱۳۶۴ مجلس شورای اسلامی قانونی تصویب کرد که در آن زمین‌هایی که قبلاً موقوفی بودند و در آن ساخت‌وساز شده بود، از وقف خارج شدند و برایشان یک سند رسمی دیگر صادر شد.
- ۱۳۶۳ سازمان اوقاف برای باز پس‌گیری باغ‌های خوردین شکایت کرد.
- ۱۳۷۲ از میان ۷۱ محل، شمال گیشا برای ساختن برج میلاد انتخاب شد.
- ۱۳۷۶ کلنگ برج میلاد به زمین زده شد.
- ۱۳۸۷ برج میلاد بعد از ۱۱ سال ساخته شد.

بچه‌محل‌های معروف

سهراب سپهری

پلاک ۲۵ خیابان بیست و چهارم گیشا، خانه‌ای است که حدود ۴۰ سال قدمت دارد. این خانه خانواده سپهری است. سهراب با برادر و خواهر و مادرش در این خانه زندگی می‌کردند. سهراب در طبقه دوم این ساختمان اتافی داشت که توییش نقاشی می‌کشید. سه تا از تابلوهای سهراب را روی دیوار بانک کشاورزی گیشا چسبانده‌اند. شاید خیلی از اهالی محله گیشا هنوز نمی‌دانند سهراب بچه‌محل‌شان بوده است.

بهر روز خوش فطرت

بهر روز خوش فطرت را خیلی‌ها نه دیده‌اند و نه نامش را شنیده‌اند. اما کمتر کسی است که صدای گرم و دل‌نشین را نشنیده باشد. خوش فطرت سال‌هاست گوینده برنامه‌های مختلف و پرمخاطب رادیوست که اخبار ۶ ثانیه در جمعه ایرانی، مشهورترین آن محسوب می‌شود. خوش فطرت از ساکنان قدیمی محله گیشاست و این منطقه تهران را یکی بهترین مناطق تهران می‌داند. او می‌گوید: «مردم برای زندگی در محله گیشا هیچ مشکلی ندارند و می‌توانند هر چیزی را که نیاز دارند در داخل محله تهیه کنند.»

عادل فردوسی پور

عادل فردوسی پور، روزنامه‌نگار، مترجم و مدرس دانشگاه، تهیه‌کننده، مجری تلویزیون و گزارشگر فوتبال ایران است. او در سال ۵۳ در محله گیشا به دنیا آمده و دوران دبستانش را در این محله گذرانده است.

